

VERSLAG BREDE DOORLICHTING

STEDELIJKE BASISCHOOL - DE MUSJES TE ANTWERPEN

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 6551

Instelling Stedelijke Basisschool - De Musjes
Pionierstraat 35 - 2060 ANTWERPEN

Beleidsverantwoordelijke Barry Jaspers

Telefoonnummer 03 224 11 80

E-mail demusjes@so.antwerpen.be

Website www.stedelijkonderwijs.be/demusjes

Bestuur Autonoom Gemeentebedrijf Stedelijk Onderwijs Antwerpen
Frankrijklei 71-73 - 2000 ANTWERPEN

Scholengemeenschap SG Stedelijk basisonderwijs Antwerpen - Noord 1
Frankrijklei 71 73 - 2018 ANTWERPEN

Centrum voor leerlingenbegeleiding Stedelijk centrum voor leerlingenbegeleiding Antwerpen
Biekorfstraat 72 - 2060 ANTWERPEN

Doorlichtingsdagen 28-11-2022, 01-12-2022, 02-12-2022

Inspectieteam Stéphanie FINET
Tom SEYNHAEVE

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de kleuterschool haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de kleuterschool kwaliteitsvol onderwijs?	10
4.1	De onderwijsleerpraktijk in het kleuteronderwijs	10
5	In welke mate voert de kleuterschool een doeltreffend beleid op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne?	12
6	Respecteert de kleuterschool de regelgeving?	14
7	Samenvatting	15
7.1	In welke mate ontwikkelt de kleuterschool haar eigen kwaliteit?	15
7.2	In welke mate verstrekt de kleuterschool kwaliteitsvol onderwijs?	16
7.2.1	De onderwijsleerpraktijk	16
7.3	In welke mate voert de kleuterschool een doeltreffend beleid op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne?	17
8	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	18

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

Elke doorlichting biedt een antwoord op twee onderzoeksvragen:

1. In welke mate ontwikkelt de kleuterschool haar kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk?
2. In welke mate verstrekt de kleuterschool kwaliteitsvol onderwijs dat tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit (het OK) en respecteert ze de regelgeving?

De onderwijsinspectie beantwoordt deze twee vragen aan de hand van drie onderzoeken:

1. een onderzoek van de kwaliteitsontwikkeling
2. een onderzoek van de onderwijsleerpraktijk
3. een onderzoek van het beleid op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de kleuterschool tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de kleuterschool aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de kleuterschool stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

	Beneden de verwachting Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.
	Benadert de verwachting Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.
	Volgens de verwachting Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.
	Overstijgt de verwachting Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de kleuterschool of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de kleuterschool of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere kleuterscholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de kleuterschool. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de kleuterschool in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de kleuterschool niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de kleuterschool zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de kleuterschool gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt, behalve als de tekorten betrekking hebben op de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de kleuterschool kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de kleuterschool aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De kleuterschool ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de kleuterschool een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de kleuterschool bepaalt zijn vertegenwoordiging.

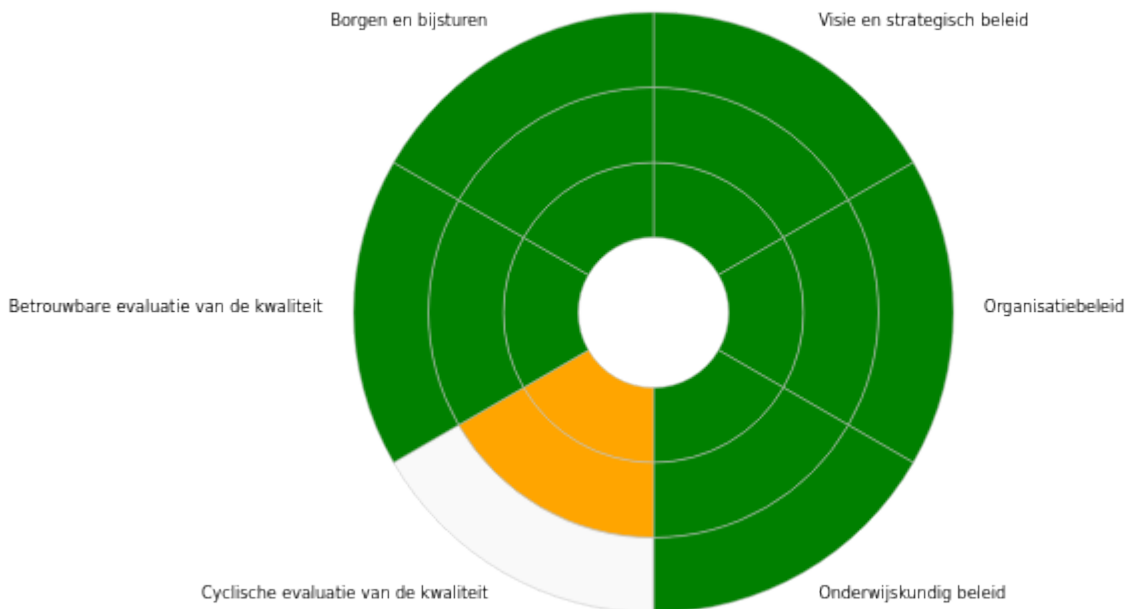
Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De kleuterschool organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Pionierstraat 35 - 2060 ANTWERPEN.

3 In welke mate ontwikkelt de kleuterschool haar eigen kwaliteit?

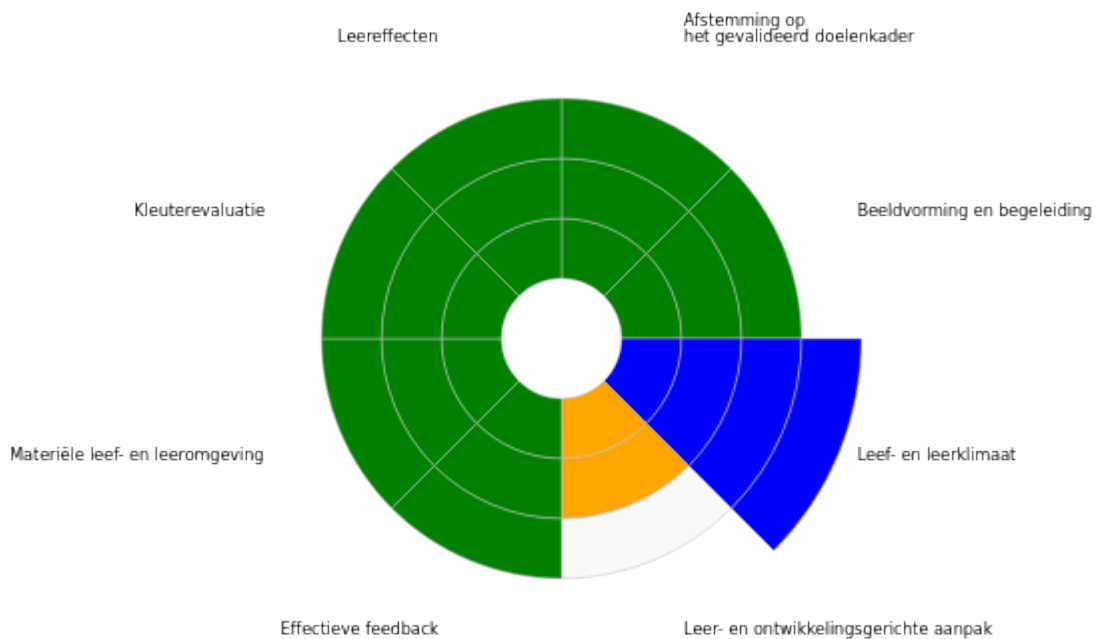
Visie en strategisch beleid De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de kleuters wil stimuleren. Die visie is afgestemd op de input en de context van de school en op de regelgeving. De kerngedachte uit de schoolvisie is dat het kind centraal staat in een zorgzame en gastvrije school. Er is een sterk verbindende samenwerking met de ouders en tussen de teamleden, aandacht voor de leefwereld van de kleuters in een positief en krachtig leer- een leefklimaat. Dit alles vindt breed en zichtbaar ingang in de schoolwerking, in de onderwijsleerpraktijk en in de begeleiding. De school stimuleert de gezamenlijke verantwoordelijkheid om de visie te realiseren. Waar nodig stuurt ze haar visie bij in functie van de opstart van de lagere afdeling. Het is een groeikans om de beoogde effecten in het beleidsplan duidelijker in beeld te brengen.

- Organisatiebeleid** Onder leiding van een gedreven directie- en beleidsteam ontwikkelt en voert de school een beleid, waarbij participatie, dialoog en efficiëntie belangrijk zijn. De school geeft het 'samen school maken' invulling via de personeelsvergaderingen, de inhoudelijke werkgroepen en de structureel geplande overlegmomenten tussen de teamleden. De stem van de ouders en de kinderen als volwaardige vertegenwoordiging daadwerkelijk opnemen in de organisatieontwikkeling heeft hierbij nog groeikansen. De school staat open voor externe vragen en verwachtingen en speelt daar geregeld op in. Ze stimuleert vernieuwing, reflectie en expertisedeling tussen de teamleden. Ze werkt samen met anderen (o.a. het stadsbestuur Antwerpen, Netwerk Ondersteuners Antwerpen (Noa)) om de onderwijsleerpraktijk, de begeleiding en de schoolwerking te versterken. Ze communiceert frequent, laagdrempelig, transparant en doelgericht over haar werking met interne en externe belanghebbenden.
- Onderwijskundig beleid** De school geeft de onderwijsleerpraktijk, de begeleiding en de professionalisering vorm aan de hand van doelgerichte maatregelen en afspraken op schoolniveau, deelteamniveau en individueel niveau. Een voorbeeld van goede praktijk is de doelgerichte opbouw van het traject 'taalbeleid'. Er bestaan afspraken over de verticale en horizontale samenhang en opbouw van de daglijn, het gebruik van kalenders, symbolen, het taken- en keuzebord. De school ziet een verticale samenhang en graduele opbouw naar de lagere school voor het gebruik van wiskundetaal en lezen als groeikans. De school ondersteunt de teamleden. Ze zet in op de talenten van de leerkrachten door middel van diverse casusbesprekingen en het nascholingsbeleid. Het onderwijskundig beleid kan nog aan kracht winnen door systematisch klasbezoeken, functionerings- en evaluatiegesprekken te laten plaatsvinden door het beleidsteam.
- Cyclische evaluatie van de kwaliteit** Het evalueren van relevante aspecten van de schoolwerking staat nog in de kinderschoenen. De recente directiewissel(s), het beleidsplan, de opstart van de lagere school en de Koalatest zijn kansen om tendensen zichtbaar te maken. Hierbij aandacht te hebben voor de evaluatie van de onderwijsleerpraktijk, de begeleiding, de leereffecten en het welbevinden van de kleuters op een systematische en cyclische manier. Bevragingen op een geplande en georganiseerde manier uitvoeren is een groeikans.
- Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit** De school evalueert haar kwaliteit doelgericht op basis van diverse kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Ze houdt rekening met context- en inputkenmerken. De school betreft bij haar evaluaties relevante partners, waaronder de leraren, ouders, het zorgteam en externen. Ze besteedt bij haar evaluaties aandacht aan de resultaten en effecten bij de kleuters. De evaluaties zijn betrouwbaar.

Borgen en bijsturen De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten, met bijzondere aandacht voor de onderwijsleerpraktijk, de begeleiding, de leereffecten en het welbevinden van de kleuters. Ze bewaart en verspreidt structureel wat kwaliteitsvol is. Ze ontwikkelt systematisch doelgerichte verbeteracties voor haar werkpunten. Er is een prioriteitenplanning op korte-, middellange- en lange termijn voorzien van doelstellingen. Hieraan gekoppelde vooropgestelde effecten kan een houvast bieden voor de verdere duurzame schoolontwikkeling. De borging van de actueel kwaliteitsvolle vernieuwingen staat hierin centraal.

4 In welke mate verstrekt de kleuterschool kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De onderwijsleerpraktijk in het kleuteronderwijs

Afstemming op het gevalideerd doelenkader De leraren bieden de doelen van het gevalideerd doelenkader evenwichtig en nagenoeg volledig aan om een brede en harmonische vorming te realiseren. Ze gebruiken hiervoor het doelenboek van hun koepel en selecteren haalbare en uitdagende doelen voor hun kleuters. Ze zorgen af en toe voor samenhang tussen de aangeboden doelen.

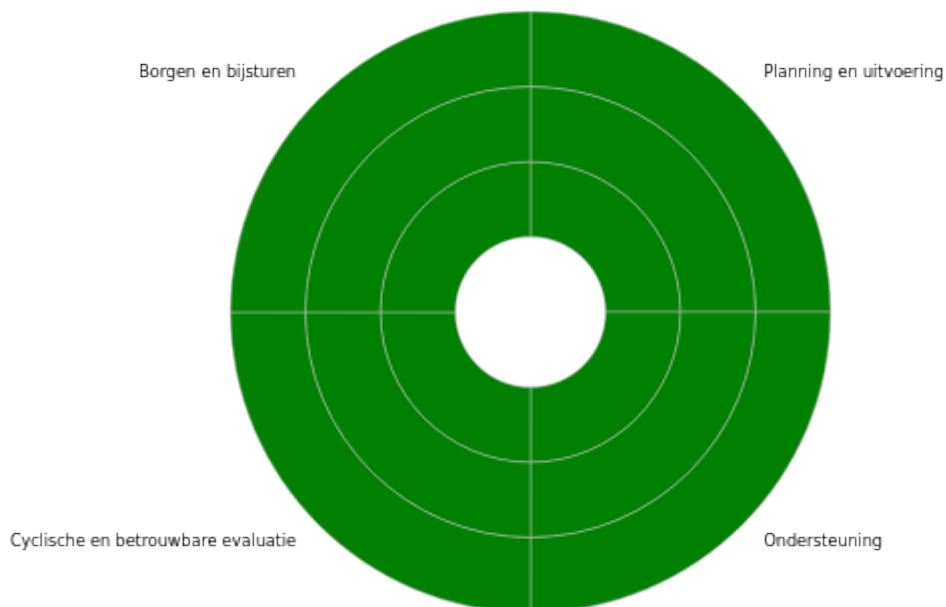
Beeldvorming en begeleiding De leraren vormen zich een actueel beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de kleuters. De beeldvorming steunt grotendeels op ervaring, samenspraak tussen zorg- en parallelcollega's en op het intuïtief aanvoelen van de leraren en in mindere mate op de vooropgestelde focusdoelen en duidelijke criteria. Dit beeld kunnen ze nog functioneler en duidelijker visueel voorstellen. Met het oog op de realisatie van het gemeenschappelijk curriculum baseren de leraren op die beeldvorming haalbare en uitdagende doelen en een begeleiding binnen de brede basiszorg en de verhoogde zorg. De leraren volgen de effecten van de begeleiding op en sturen bij waar nodig.

- Leef- en leerklimaat** De leraren creëren een positief en stimulerend leef- en leerklimaat waarin alle kleuters en hun ouders zich goed voelen. Ze gaan positief om met de diversiteit van de groep kleuters. De leraren nemen allerhande initiatieven op formele en informele manier om het welbevinden van de kleuters te verhogen. De manier waarop de leraren het leef- en leerklimaat vormgeven, is een voorbeeld van goede praktijk.
- Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak** De leraren leveren inspanningen om het leren en ontwikkelen te ondersteunen. Hun aanpak is activerend, betekenisvol en taalontwikkellend. Ze laten echter nog kansen liggen om de aanpak geleidelijk en gradueel opbouwend te maken. Ze kunnen nog meer zorgen voor horizontale en verticale samenhang binnen de eigen klas en over de klassen heen. Het schoolteam kan nog werk maken van een doordachtere en functionelere klas- en hoekeninrichting en een meer samenhangende en uitdagende hoekenverrijking. De aandacht voor metacognitieve vaardigheden is een sterk punt. De leraren benutten de tijd om te leren en ontwikkelen zo efficiënt mogelijk.
- Effectieve feedback** De leraren geven geregeld effectieve feedback met het oog op de vooruitgang van de kleuters in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze vanuit de doelen en de leerervaringen van de kleuters. De feedback is op het product en vooral op het proces en de zelfregulatie gericht. De feedback is duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.
- Materiële leef- en leeromgeving** De leraren beschikken over de ontwikkelingsmaterialen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader na te streven. De ontwikkelingsmaterialen en de infrastructuur zijn actueel, veilig en aangepast aan de leer- en ontwikkelingsbehoeften van alle kleuters. De leraren zetten de beschikbare uitrusting meestal efficiënt in. Het fysiek comfort ondersteunt het leren en onderwijzen. De leraren kunnen de beschikbare ICT-uitrusting nog functioneler inzetten in hun dagelijkse klaspraktijk. Ze kunnen nog werk maken van actuele en gezellige boekenhoeken, themagerichte hoekenverrijking, werkelijkheidsgetrouw materiaal en het prikkelarmer maken van de kleuterklassen.
- Kleuterevaluatie** De observatie en evaluatie zijn representatief voor het aanbod. Ze kunnen echter nog meer gericht zijn op de aangeboden doelen. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces, transparant, betrouwbaar, fair en breed. De leraren betrekken in groeiende mate de kleuters bij de evaluatie.
- Leereffecten** De ontwikkelingsvorderingen tonen aan dat de leraren minstens de doelen van het gevalideerd doelenkader bij de kleuters nastreven.

5 In welke mate voert de kleuterschool een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Het bestuur van de kleuterschool is verantwoordelijk voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de gebouwen en lokalen. Aan de hand van volgende processen gaat de onderwijsinspectie enkel na of de kleuterschool hiervoor een doeltreffend beleid ontwikkelt en voert:

- gebouwen en onderhoud
- producten met gevaarlijke eigenschappen
- valgevaar en toegankelijkheid.

Planning en uitvoering De school neemt systematisch maatregelen en plant systematisch acties gericht op het voorkomen of inperken van risico's en het voorkomen of beperken van schade. Daarvoor kan ze rekenen op de preventiedienst van de stad Antwerpen en de inzet van twee interne preventiemedewerkers. Ze neemt die acties op in het globaal preventieplan. Daaruit vloeit dan het jaaractieplan. De school voert de geplande acties systematisch uit. Indien de uitvoering niet op korte termijn kan plaatsvinden, neemt de school samen met de stad doeltreffende en frequente compenserende maatregelen. Ze beschikt niet over een aangepast toilet voor personen met een beperking.

Ondersteuning De school ondersteunt de planning, de uitvoering en de evaluatie van de maatregelen en acties. Ze voorziet planmatig in financiële, materiële en personele middelen. Samen met de stad zorgt de school ervoor dat het huidige schoolgebouw (proces gebouwen en onderhoud) voldoet aan de voorwaarden om een veilige speel- en leeromgeving te creëren. Voor het onderzochte proces valgevaar en toegankelijkheid kan de school erop toezien dat de vallende natte bladeren van de bomen vlot en tijdig geruimd worden. De school zorgt ervoor dat alle producten met gevaarlijke eigenschappen op een veilige en ordentelijke manier opgeborgen zijn.

Cyclische en betrouwbare evaluatie De school evalueert systematisch en cyclisch alle processen en bijhorende acties. Ze verzamelt gegevens om de kwaliteit van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne te evalueren en baseert zich daarvoor op diverse bronnen. Ze betreft relevante partners bij de evaluaties. Daardoor zijn de evaluaties doorgaans betrouwbaar.

Borgen en bijsturen De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten. Ze bewaart en verspreidt wat kwaliteitsvol is. Ze ontwikkelt doelgerichte verbeteracties voor haar werkpunten.

6 **Respecteert de kleuterschool de regelgeving?**

De kleuterschool moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- De eigen kwaliteit systematisch onderzoeken en bewaken.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 6

7 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

7.1 In welke mate ontwikkelt de kleuterschool haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid	●
Organisatiebeleid	●
Onderwijskundig beleid	●
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	◆
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	●
Borgen en bijsturen	●

7.2 In welke mate verstrekt de kleuterschool kwaliteitsvol onderwijs?

7.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	De onderwijsleerpraktijk in het kleuteronderwijs
Afstemming op het gevalideerd doelenkader	●
Beeldvorming en begeleiding	●
Leef- en leerklimaat	★
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	◆
Effectieve feedback	●
Materiële leef- en leeromgeving	●
Kleuterevaluatie	●
Leereffecten	●

7.3 In welke mate voert de kleuterschool een doeltreffend beleid op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Planning en uitvoering	●
Ondersteuning	●
Cyclische en betrouwbare evaluatie	●
Borgen en bijsturen	●

8 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de kleuterschool een GUNSTIG ADVIES.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de kleuterschool:

- De kwaliteit borgen van de kwaliteitsontwikkeling.
 - De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk voor de onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling in kleuteronderwijs.
 - De kwaliteit borgen van het voeren van een doeltreffend beleid op het vlak van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
-
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak.